

Suomen luonnonsuojeluliitto
Kotkankatu 9, 00510 HELSINKI, puh. (09) 228 081, faksi (09) 228 08 200

METSO:n arvioinnin julkistamistilaisuus
Säätytalo 3.11.2006
Kommenttipuheenvuoro

Harri Hölttä
Metsäasiantuntija
Suomen luonnonsuojeluliitto

Hyvät läsnäolijat

Luonnonsuojeluliiton mielestä METSO:n arviointi ja jatkosuositukset luovat pohjaa METSO:n jatkolle. Arvio tukee mm. uusien suojelualueiden, suojelualueverkostojen ja suojelusuunnittelun tarvetta ja kaikkien metsänomistajaryhmien vastuuta lisäsuojelusta. Toisaalta konkreettisiin suojelutavoitteisiin tai suojeluohjelman tarpeeseen ei kuitenkaan oteta arviossa kantaa. Kustannustehokkaan suojelun sijasta näytetään korostavan keinoja, joissa suojelun hallintokulut ovat korkeat.

METSO:n vapaaehtoisiin keinoihin on kohdistunut paljon odotuksia. Nyt valmistuneesta arviosta selviävät kuitenkin hyvin myös vapaaehtoisen suojelun heikot kohdat, eikä siitä olekaan metsiensuojelun ihmelääkkeeksi. Esimerkiksi suojelutilanteen parantamisen kannalta olennainen suojelun keskittäminen ja suojelualueverkostojen luominen vaativat suojeluohjelmia ja aktiivista suojelusuunnittelua. Passiivisten metsänomistajien tavoittaminen vapaaehtoisilla keinoilla on vaikeaa. Päätöksentekoprosesseissa on yleensä tapana ensin määritellä tarve ja tavoitteet ja vasta sitten etsiä keinot tavoitteiden toteuttamiseen – ei nostaa keinoja päällimmäiseksi ja sovitella tarvetta ja tavoitteita sitten niihin.

Luonnonsuojeluliittoa huolestuttaa myös valtiovallan antama viesti metsänomistajille. Jos valtiovalta antaa metsänomistajan täysin vapaasti valita suojellako vai hakatako vanha metsänsä, viesti on silloin ettei vanhan metsän hakkuussakaan ole mitään väärää. Tämä ei voi olla valtion virallisen luonnonsuojelupolitiikan kulmakivi. Ei ole mitään syytä väheksyä metsänomistajien vapaaehtoista suojelutahtoa, mutta ei ole myöskään mitään syytä olettaa, että sillä pystyttäisiin huolehtimaan kaikista lisäsuojelutarpeista.

Koko METSO-suojeluprosessille voisi olla myös tervehdyttävää, jos vapaaehtoiseen suojeluun liittyvistä motiiveista puhuttaisiin avoimemmin. Ei ole mikään valtiosalaisuus, että metsäsektori kannattaa vapaaehtoista metsiensuojelua siksi, että suojelun vaikutusten metsätalouteen toivotaan jäävän olemattomiksi ja kuka tahansa metsänomistaja voisi kieltäytyä metsensä suojelusta millä tahansa mielivaltaisella syyllä. Suojelun määräaikaisuus tukisi edelleen molempia edellä mainittuja tavoitteita.

Miten METSOssa sitten pitäisi edetä ? Metsäsektorin tulevaisuuskatsauksessa olevat linjaukset ovat jo sinänsä käyttökelpoinen lähtökohta. Olennaista on, ettemme jää enää vatvomaan itsestään selviä asioita, vaan alamme määrätietoisesti suojella suomalaista metsäluontoa.